

অধিকাৰ। কিতাপখনক লৈ আলোচনা হওক, তৰ্ক-বিতৰ্ক হওক, কিন্তু একেবাৰে অবাস্তৱ অজুহাতে কিতাপখনক নিষিদ্ধ কৰা স্পষ্টই অন্যায়াব। আমাৰ গণতান্ত্ৰিক সংবিধান বিৰোধী। এই দুগৰাকী লেখকৰ স্পষ্ট কথাই তচলিমা নাচৰিণৰ 'দ্বি-খণ্ডিত' গ্ৰন্থৰ ভিতৰত কথা আৰু লেখকৰ স্বাধীনতাক কেনেদৰে ক্ষুন্ন কৰিছে তাৰ এখন চিত্ৰ প্ৰকাশ কৰিছে। কিন্তু তচলিমাই কি কয়?

'তচলিমা'ৰ 'দ্বি-খণ্ডিত' নিষিদ্ধ ঘোষণাৰ পাচতে তচলিমা নাচৰিণৰ এটা প্ৰবন্ধ মোৰ হাতত পৰিছে। প্ৰবন্ধৰ নাম - 'সকলোবোৰ ঘৰ হেৰালে যাব' (সকল গৃহ হারালো যাব) - এই লেখাটো আৰম্ভ হৈছে এটা ইংৰাজী পংক্তিৰে "Freedom is always and exclusively freedom for the one who thinks differently" প্ৰথমশাৰী আৰম্ভণি বাক্যই তচলিমাৰ জীৱনৰ এখিলা দুখ আৰু যাত্ৰণাৰ ধূসৰ পৃষ্ঠা পাঠকৰ আগত দাঙি ধৰিছে এনেকৈ 'জীৱনৰ অনেকবোৰ বছৰ পাৰ হৈ যেতিয়া চাওঁ পাচৰ দিনবোৰ ধূসৰ ধূসৰ আৰু সেই ধূসৰতাৰ শৰীৰৰ পৰা হঠাৎ হঠাৎ কোনোবা পাহৰি যোৱা সপোন আহি আচম্বিতে কাষতে ৰয়হি বা কোনো স্মৃতি টুপ কৰি সোমায় পৰে মোৰ একাকী নিৰ্জন ঘৰত, মোক কঁপাই, মোক কন্দুৱাই, মোক টানি লৈ যায় সেইবোৰ দিনৰ পিনে, তেতিয়া কি মই খোজ নিদিয়াকৈ পাৰো, জীৱনৰ সেই অলিগলিৰ অন্ধকাৰ আঁতৰাই আঁতৰাই কিছু শীতাত স্মৃতি টানি আনিব।' ... 'দুস্বপ্নৰ ৰাতিৰ দৰে একো একোটা ৰাতিয়ে মোক ঘোৰ বিষাদত আচ্ছন্ন কৰি ৰাখিছে। তেতিয়াই ছোৱালীজনীৰ গল্প ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিছো মই।' তচলিমাই নিজৰ বিষয়ে অতি কঠোৰ লেখাৰ ব্যক্ত কৰিছে এটা স্বীকাৰোক্তি

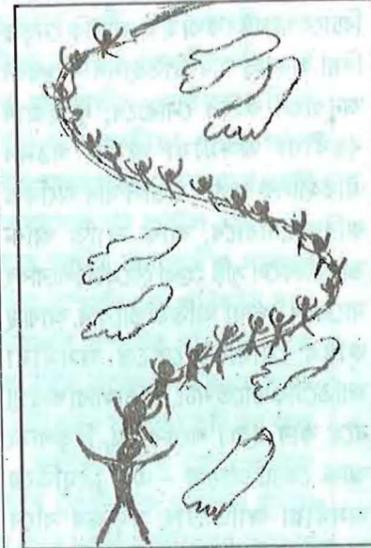
এনেকৈ 'মই কি অন্যায়া কিবা কৰিছো? মোৰ বাবে যিটো অন্যায়া নহলেও আজি অনেকৰ বাবে ই ঘোৰ অন্যায়া। মই ভয়াবহ অপৰাধ কৰিছো গল্পটো ব্যক্ত কৰি। অপৰাধ কৰিছো বাবেই জনতাৰ আদালতৰ কাঠগড়াত আজি থিয় হ'ব লগা হৈছে। অপৰাধ হয়তো নহ'লেহেতেন, যদিহে মই প্ৰকাশ নকৰিলোহেতেন যে, যি গৰাকী ছোৱালীজনীয়ে মই, মই তচলিমা।' - তচলিমাৰ এই স্বীকাৰোক্তিৰ আন এটা অংশ আৰু হৃদয়বিদাৰক। তচলিমাই লেখিছে 'মোৰ প্ৰিয় দেশখনত, প্ৰিয় পশ্চিমবঙ্গত আজি মই এটা নিষিদ্ধ নাম, এজন নিষিদ্ধ মানুহ, এখন নিষিদ্ধ গ্ৰন্থ। মোক উচ্চাৰণ কৰিব নোৱাৰিব, মোক পঢ়িব নোৱাৰিব। উচ্চাৰণ কৰিলেই জিতা নষ্ট হ'ব, পঢ়িলে শৰীৰ বিজ বিজাব।' কোনে ক'ব পাৰে এনেকৈ? কোনে ৰিজাব পাৰে এনেকৈ? তচলিমাই - বিদ্রোহী তচলিমা। তচলিমাই 'আত্মজীৱনীখনৰ ওপৰত ভয়ঙ্কৰ যুক্তি দিছে এনেকৈ "আত্মজীৱনীৰ প্ৰধান চৰ্তই হ'ল - জীৱনৰ সকলোবোৰ খুলি মেলি ধৰিম, কোনো গোপন কথাকে কিবা এটাৰে ঢাকি লুকায় নাৰাখিম। যিবোৰ গোপন, যিবোৰ নজনা কথা, তাক ক'বলৈকে আত্মজীৱনী। এই চৰ্ত সততাৰ সৈতে পালন কৰিবৰ চেষ্টা কৰিছো।" তচলিমাৰ প্ৰধান সমস্যা, তচলিমাই সকলোবোৰ ব্যক্তিগত অনুভৱ মুকলি কৰি লেখিছে; যিটো কথাই আনক ক্ষুন্ন কৰে। তচলিমাৰ প্ৰকাশিত প্ৰবন্ধত উল্লেখ আছে, "সকলো ধৰণৰ অভিজ্ঞতাৰ মাজেৰে মই ডাঙৰ হোৱা বা বাঢ়ি অহাৰ ঘটনাবোৰকে মই বৰ্ণনা কৰিছো। মোৰ দৰ্শন-অদৰ্শন, মোৰ হতাশা-আশা, মোৰ সুন্দৰ, মোৰ কুসিৎ, মোৰ শোক, সুখ, মোৰ ক্ৰোধ, মোৰ কান্দোনবোৰৰ

কথাকে কৈছো। কোনো স্পৰ্শকাতৰ বা উত্তেজক বিষয় আনন্দ কৰি বাচি লোৱা নাই, মই মোৰ জীৱনটোক বাচি লৈছো জীৱনী লেখাৰ বাবে।" তচলিমাৰ এইশাৰী স্বীকাৰোক্তিৰেই তচলিমাৰ জীৱন আৰু আৰ্তনাদৰ ছবিখন পৰিষ্কাৰ কৰি দিয়া নাই নে? তচলিমাই প্ৰশ্ন তুলিছে "এই জীৱনটোৱেই যদি স্পৰ্শকাতৰ আৰু উত্তেজক হয়, তেতিয়া হ'লে এই জীৱনৰ কথা লেখিবলৈ গৈ মই অস্পৰ্শকাতৰ আৰু অনুত্তেজক বিষয় পাম ক'ব পৰা?" ... তেওঁৰ বিবেচনাত 'পুৰুষতান্ত্ৰিক এই সমাজৰ লগত আপোচ নকৰিলেই বিতৰ্ক হয়? এনেকৈয়ে তচলিমাই জীৱনৰ সত্য কথা প্ৰকাশ কৰিবলৈ গৈ ফান্দত পৰাত তচলিমাৰ কোনো খেদ নাই; তচলিমাৰ খেদ এটাই "চাৰিওফালৰ পৰা এতিয়া মোৰ পিনে লক্ষ্য কৰি" কাড় এৰিছে, অপমান আৰু অপবাদৰ বোকাত মোক ডুবাই দিছে। ইয়াৰ কাৰণ এটাই। মই সত্য কথা কৈছো। সত্যক সকলো সময়ত সকলোৱে সহ্য নকৰে।' তচলিমাৰ সুদীৰ্ঘ জ বান বন্দীত পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজৰ এখন বিৰল ছবিৰ কথা প্ৰকাশৰ লগতে বিশ্বৰ খ্যাতিনামা ব্যক্তিৰ জীৱনৰ কিছু মন্তব্য কৰিছে; যিবোৰ এই লেখাত দীঘলীয়া হোৱাৰ কাৰণে লেখা নহল। তথাপি তচলিমাৰ মনৰ এটা স্ফোভ প্ৰকাশে সচেতন নাগৰিকৰ গা সিঁয়ৰি তুলিব। যেনে 'এই নষ্ট সমাজৰ পৰা নষ্ট বা পতিতা আখ্যা উপহাৰ পোৱা এগৰাকী নাৰীৰ বাবে কম সৌভাগ্যৰ কথা নহয়। এতিয়ালৈকে মই যিমানবোৰ উপাধি লাভ কৰিছো, পতিতা উপাধিৰ পুৰস্কাৰটোকে মই সৰ্বোত্তম বুলি বাচি লৈছো।' এনেকৈয়ে তচলিমা নাচৰিণ, কিতাপৰ পৃথিৱীত আছে। থাকিব। হয়তো এদিন তচলিমাৰ হাতেৰে প্ৰকাশ হ'ব 'নিবাসিত তচলিমাৰ নিবাচিত কলাম।' সেইদিন সমাগত নহয় নে? □

অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া আৰু বৰ্ণিক গোষ্ঠীৰ ভূমিকা

ভূপেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী

অতীতৰ ঘটনাৱলী আৰু অৱস্থাৰ নিৰ্মোহ আৰু বস্তুনিষ্ঠ বিশ্লেষণৰ দৈন্যতাই বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতবোৰক অতি নিষ্ঠুৰ আৰু অবাস্তৱ পৰিণতিৰ আবৰ্তলে ঠেলি পঠিয়াই। বিশ্বৰ সমাজ নিকায়বোৰত হৈ থকা আৰ্থসামাজিক অথবা ৰাষ্ট্ৰনৈতিক অখণ্ডবোৰ কিয়দাংশই হ'ল এনে অৱস্থা আৰু পৰিস্থিতিৰ পৰা উদ্ভূত অখণ্ড। লেটিন আমেৰিকাৰ পৰা এচিয়া, আফ্ৰিকালৈ সৰ্বত্র বিস্তাৰ হৈ থকা সাম্প্ৰতিক ঘটনাবোৰৰ ঐতিহাসিক পটভূমিবোৰে উল্লেখিত সিদ্ধান্তকে প্ৰতিপন্ন কৰিছে। বিপ্লৱী দাৰ্শনিক কাৰ্লমাৰ্ক্সে কৈছিল "পৃথিৱীৰ বুকুত ঘটি থকা ঘটনাবোৰ কোনো এটাই বিচ্ছিন্ন ঘটনা নহয়।" অৰ্থাৎ প্ৰত্যেকটো ঘটনাই ইটো আনটোৰ সৈতে সম্পৰ্কিত। অসম অথবা পূব ইউৰোপৰ দেশবোৰত হোৱা গোষ্ঠীগত উত্থানবোৰো সেই অৰ্থত বিচ্ছিন্ন নহয় অথবা চেচনিয়ান বা জৰ্জিয়ান সকলৰ সমস্যা ইয়াৰেই সমগোষ্ঠীয়। দূৰ অতীতত বিশ্বৰ বুকুত বিভিন্ন অঞ্চলত বিভিন্ন সমাজ আৰু জাতি-গোষ্ঠীয়ে যিবোৰ ঐতিহাসিক প্ৰক্ৰিয়াৰে বিকাশ লাভ কৰিছিল সেই প্ৰক্ৰিয়াবোৰ আৰু সেই প্ৰক্ৰিয়াবোৰত ভাগলোৱা উপাদানবোৰ যেনে গোষ্ঠীগত পৰস্পৰা, ঐতিহ্য, অৰ্থনীতি, সমাজনীতি, ভাষা, সংস্কৃতি আদিক সাম্প্ৰতিক সমাজ ব্যৱস্থাই প্ৰত্যাহান কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ লগে লগেই প্ৰতিখন সমাজত বিস্ফোৰণ ঘটিছে অথবা ঘটিবলৈ উপক্ৰম কৰিছে। একে দৰে আমেৰিকাৰ ৰেড ইণ্ডিয়ান সকলৰ বিদ্রোহ আৰু বড়োসকলৰ

বিচ্ছিন্নতাবাদী সংগ্ৰাম বিচ্ছিন্ন ঘটনা নহয়। এনে ভূৰি ভূৰি উদাহৰণ কেৱল ইতিহাসৰ পাততে নহয় সাম্প্ৰতিক বিশ্বৰ প্ৰেক্ষাপটতো পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে ৰৈ আছে।

প্ৰবন্ধটোৰ সূচনাতে এইখিনি কোৱাৰ কাৰণ আছে। অসমীয়া জাতিটোৰ গঠন প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে আলোচনা কৰাৰ পূৰ্বে কেইটামান গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু একে সময়তে যিবোৰক আত্মঘাতী কাৰক হিচাবেও বিশেষজ্ঞ মহলে চিহ্নিত কৰিছে তাৰ সম্যক উল্লেখ কৰাটো সমীচীন হ'ব। প্ৰথম কথা হ'ল - অসমত জাতি আৰু ভাষাক কেন্দ্ৰ কৰি পৰিমাণতকৈ অধিক সংগঠন আছে যিবোৰে নিজকে প্ৰকৃত জাতীয়তাবাদী আৰু অসম আৰু অসমীয়া সম্পৰ্কে চিন্তা-চৰ্চা কৰা আৰু আন্দোলন কৰাৰ একচেতিয়া কৰ্তৃত্ব থকা বুলি দাবী কৰে। ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ৰ পৰাই আজিকোপতি এই সংগঠনবোৰৰ নেতৃত্বত জাতি আৰু

ভাষাক লৈ ভালেমান আন্দোলন ৰৈ ৰৈ নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ব্যৱধানত চলি থাকিল। অসমৰ অগণন খাতিখোৱা শ্ৰমজীৱি মানুহ অসমীয়া মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীটোৰ নেতৃত্বত থকা এই সংগঠনবোৰৰ দ্বাৰা পৰিচালিত আন্দোলনবোৰত অতি আন্তৰিকতাৰে আৰু এক প্ৰত্যয়দীপ্ত অংশগ্ৰহণৰে তেজাল ৰূপ দি গ'ল। কোনো সময়ত এই আন্দোলনত অংশ গ্ৰহণ কৰা এই জংগী শ্ৰেণীটোৱে জীৱনৰ সমস্তখিনি বিসৰ্জন দিও আন্দোলনবোৰক সফল কৰি তোলাত অৰিহণা আগবঢ়ালে। অসমৰ বিশাল অংশৰ গভীৰ আস্থা আৰু বিশ্বাস লাভ কৰিও কিন্তু জাতিটো বা ভাষাটোক লৈ সৃষ্টি হৈ থকা অখণ্ডবোৰ এই সংগঠনবোৰে আজি পৰ্যন্তও নিমূল কৰিবলৈ সমৰ্থ নহ'ল। বৰং ১৯৭১ চনত লোকপিয়লত অসমৰ অসমীয়া ভাষী মানুহৰ সংখ্যা ৭১ শতাংশৰ পৰা ২০০১ চনত ৫৯ শতাংশলৈ অৱনমিত হ'ল। অসমীয়া জাতিটোৰ মাজত যিবোৰ ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ জাতিসত্তা আৰু জনগোষ্ঠী বিলীন হৈ যাবলৈ উপক্ৰম কৰিছিল। কিন্তু অসমৰ বুকুত এইবোৰ জাতীয়তাবাদী সংগঠনৰ নেতৃত্বত চলা আন্দোলনৰ পিছত সেইবোৰ লাহে লাহে আতৰি যাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। বড়ো, কাৰ্বি, মিচিং, ৰাভা, লাং আদিৰ পিছৰ শাৰীত ঠিয় হ'বলৈ ওলাইছে চাহজনগোষ্ঠী, কোঁচ ৰাজবংশী, আহোম ইত্যাদি জনগোষ্ঠীবোৰ। আন্দোলন বোৰৰ যদি মৌলিক উদ্দেশ্য অসমীয়া জাতিটো আৰু অসমীয়া ভাষাৰ বিকাশেই আছিল

তেনেহলে বিংশ শতিকাৰ অন্তিম সময়ত অসমীয়া ভাষীৰ সংখ্যা ৭১ শতাংশৰ পৰা ৫৯ শতাংশলৈ নামিল কিয়; মিচিং, বড়ো, কাৰ্বি, বিষুগপ্ৰিয়া মণিপুৰী সকলে তেওঁলোকৰ ভাষা সাহিত্যৰ বাবে অসমীয়া লিপি গ্ৰহণ কৰিবলৈ অপাৰগতা প্ৰকাশ কৰিলে কিয়; অসম সাহিত্য সভাৰ দৰে আচ্যৰন্ত বিশাল জাতীয় সংগঠন এটাই এই ক্ষেত্ৰত কিয় একোকে কৰিব নোৱাৰিলে, জনগোষ্ঠী সমূহে এটাৰ পিছত এটাকৈ স্বকীয় আত্মপৰিচয়ৰ সন্ধানৰে অসমীয়া মূলসুঁতিৰ পৰা কিয় বিচ্ছিন্ন হ'বলৈ ওলাইছে? এই বহুবোৰ বিস্ফোৰণমুখী প্ৰশ্নৰ সদুত্তৰ আন্দোলনৰ নেতৃত্ব দিয়া সকলৰ পৰা পোৱাটো নিতান্তই দুৰূহ; যিহেতু আজিকোপতিও পোৱা নগল। দ্বিতীয় বিষয়টোৰ অৱতাৰণা কৰিব বিচাৰিছোঁ সম্পূৰ্ণ নিজস্ব অভিজ্ঞতা আৰু পৰ্যবেক্ষণৰ দিশৰ পৰা। এই বিদেশী বহিস্কাৰ আন্দোলনৰ সময়ৰ পৰা (মোৰ দৃষ্টিৰে চাব পৰা হোৱা সময়) এই তথাকথিত জাতীয় সংগঠনবোৰৰ কেন্দ্ৰীয় পৰ্যায়ৰ পৰা আঞ্চলিক পৰ্যায়লৈকে ব্যক্ত হৈ থকা বহুবোৰ সভাপতি, সম্পাদক, নেতা পালিনেতাক লগ পাইছোঁ, আলোচনা বিলোচনাও কৰিছোঁ; দুই এখন সভা-সমিতি, আলোচনাচক্ৰতো ভাগ লৈছোঁ অথবা শ্ৰোতা হিচাবে উপস্থিত আছোঁ। কিন্তু এই সকলৰ মাজৰ জিলা বা আঞ্চলিক পৰ্যায়ৰ কথা বাদেই কেন্দ্ৰীয় পৰ্যায়ৰ নেতাইও অসমৰ জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে হয় অজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰে নতুবা পণ্ডিতালিৰ নামত অবাঞ্ছনীয় আৰু মনে সজ্ঞা বিধৰ কথা কৈ বহু বালি কৰে। এই অৱস্থাই নিশ্চয়কৈ সাধাৰণ মানুহৰ মাজত বিভ্ৰান্তিৰ সৃষ্টি কৰে। ১৯৭৪ ৰ

বড়োসকলে কৰা মাধ্যম আন্দোলনৰ সময়ত আমাৰ জাতীয় সংগঠনবোৰে কৰা মন্তব্যই এই ক্ষেত্ৰত উদাহৰণ বিচাবে যথেষ্ট। কথা হ'ল আমাক নেতৃত্ব দিয়া সকলে যদি ইতিহাসৰ বাস্তৱতা অনুধাৱন কৰিব নোৱাৰে, দুহেজাৰ বছৰীয়া অসমীয়া জাতি গঠনৰ ঐতিহাসিক ৰূপৰেখাডাল যদি অংকিত কৰিব নোৱাৰে, আৰু জাতি আৰু ভাষাটোকলৈ সৃষ্টি হোৱা বেমেজালিবোৰৰ মাজেৰে পোৱা অভিজ্ঞতাবোৰ আত্মস্থ কৰিব নোৱাৰে তেন্তে অসমীয়া জাতিটোৰ ভাঙে নটা, লাওলোৱা অৱস্থা নহৈ কাৰ হ'ব। শংকৰদেৱ, বিষুৰাভা আৰু জ্যোতিপ্ৰসাদ - এই ত্ৰিমূৰ্তিয়ে অসমীয়া জাতিটোৰ সমৃদ্ধিৰ বাবে কৰণীয় ভৱিতব্য সম্পৰ্কে এটি স্পষ্ট আঁচনি দি থৈ যোৱাৰ পিছতো তাক কাৰ্যত ৰূপায়ন নকৰি সমগ্ৰ ঐতিহাসিক প্ৰক্ৰিয়াটোকে থান-বান কৰি পেলোৱাৰ আঁৰত কি বহস্য থাকিব পাৰে, আজিৰ মুহূৰ্তত এইটোও এটা মৌলিক প্ৰশ্ন। এই দুয়োটা বিষয় অত্যন্তই স্পৰ্শকাতৰ অথচ বাওঁপন্থী কেইজনমান বিশিষ্ট বুদ্ধিজীৱিৰ বাহিৰে এই বিষয়বোৰ সম্পৰ্কত আন কোনেও চিন্তা-চৰ্চা কৰা পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। ইতিহাসৰ পাঠ-আত্মস্থ কৰিব নিবিচৰা জাতীয় সংগঠনৰ এই সকল নেতৃত্বই জাতিটোক নেতৃত্ব দিয়াত যে সম্পূৰ্ণৰূপে ব্যৰ্থ হৈছে সেই কথা অসমৰ আজিৰ পৰিস্থিতিয়ে ফাঁহ ফাঁহকৈ দেখুৱাই দিছে। উল্লেখিত সমস্যা আৰু প্ৰশ্নবোৰ সময়ে সময়ে উত্থাপন হৈ আহিছে যদিও এইবোৰক বাওঁপন্থী আৰু গণতান্ত্ৰিক বুদ্ধিজীৱি চামৰ চকুচৰহা ৰোগ বুলিয়ে ডাইগণোচ্চ কৰি ওঁম তৎসৎ কৰি থলে। ফলত অসমীয়া জাতিৰ সন্মুখত অসমীয়া কোন? এই

প্ৰশ্নৰ যথোপযুক্ত সমিধান এক বিৰাট বহস্য হৈয়ে থাকিল। অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰকৃত ঐতিহাসিক পটভূমি আৰু প্ৰক্ৰিয়াবোৰৰ অনুদ্যটিত অৱস্থাই নিসন্দেহে সমগ্ৰ জাতিটোকে তিল তিলকৈ যে নিঃশেষ কৰি পেলাব। এই বিষয়ত আজি আৰু কোনো সন্দেহ নাই। অসমীয়া ভাষীৰ ক্ৰমহাসমান পৰিসংখ্যা আৰু অসমীয়া আত্মপৰিচয়ৰে ৰৈ থকা জনগোষ্ঠীবোৰৰ সাম্প্ৰতিক সময়ত হোৱা গোষ্ঠীয় উত্থানৰ সংগ্ৰাম আৰু সেই সকলৰ মনত ধীৰে ধীৰে বাহ বন্ধা বিচ্ছিন্নতাবোধে এই সন্দেহৰ বাস্তৱ ভিত্তি।

পাতনিতে এইখিনি কথা উল্লেখ কৰাৰ কাৰণ সম্যকভাবে এইখিনিয়ই। এই নিবন্ধত অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ ঐতিহাসিক পটভূমিৰ এক বস্তুনিষ্ঠ বিশ্লেষণৰ উপস্থাপনৰ লগতে ভাৰতৰ পশ্চিম অঞ্চলৰ পৰা অসমলৈ প্ৰব্ৰজিত বণিক গোষ্ঠীৰ ভূমিকা সম্পৰ্কেও এক তথ্য নিৰ্ভৰ আলোচনা সন্নিবিষ্ট কৰাৰ প্ৰয়াস হাতত লোৱা হৈছে।

অসমত জনবসতি গঠনৰ ইতিহাস :

অসমৰ জনগাঁঠনি আৰু জনবসতি গঠনৰ বৈশিষ্ট্যগত প্ৰক্ৰিয়াৰ বাবে অসমক “ক্ষুদ্ৰ ভাৰতীয় সংস্কৰণ” বুলি অভিহিত কৰা হয়। প্ৰাক ঐতিহাসিক কালৰ পৰাই এই অসম মূলবলৈ বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা বিভিন্ন দিশেদি বৈচিত্ৰ্যময় ভাষিক, সাংস্কৃতিক, সামাজিক গোষ্ঠীভুক্ত মানুহৰ প্ৰব্ৰজন হৈ আহিছে। উত্তৰৰ সুউচ্চ হিমালয়ৰ সিপাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পূব, দক্ষিণ আৰু পশ্চিমৰ সকলোবোৰ উন্মুক্ত দিশেৰে অসমলৈ প্ৰব্ৰজনৰ সোঁত বৈছে। এনে অবিৰাম আৰু বৰ্ণময় প্ৰব্ৰজনৰ পৰিণতিতে

এসমত সৃষ্টি হৈছে জনবসতি এক সবল ভিত্তি। প্ৰাক ঐতিহাসিক আৰু ঐতিহাসিক কালত হোৱা প্ৰব্ৰজনৰ নিৰবিচ্ছিন্ন ধাৰ এতিয়াও অব্যাহত। সাম্প্ৰতিক অসমৰ প্ৰায় ২৫ নিযুত মানুহৰ বসতি কেন্দ্ৰীভূত হৈছে ৭৮,৫২৩ বৰ্গ কিঃমিঃ এলেকাৰ ভিতৰত।

বিশ্বৰ বুকুত আন দহটা জাতিৰ দৰেই অবিৰত সময় আৰু সংমিশ্ৰণৰ ঐতিহাসিক প্ৰক্ৰিয়াৰে গঠিত হৈছিল অসমীয়া জাতি আৰু নিশ্চিত কৰিছিল বৰ্ণাঢ্য জনগাঁঠনিৰ এক সুস্থিৰ আৰু সবল ভিত্তি। এই প্ৰক্ৰিয়াৰে আগবাঢ়ি আহি জনগোষ্ঠীয় সমাজৰ পৰা জাতিসত্তা আৰু জাতিসত্তাৰ পৰা এটা বৃহৎ ঐক্যবদ্ধ অসমীয়া জাতিয়ে বিকাশ লাভ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। অৱশ্যে সমাজবিজ্ঞানী সকলৰ মাজত অসমীয়া জাতি নে জাতিসত্তা এই সম্পৰ্কত এতিয়াও মতদ্বৈধতা চলি আছে। সি যিয়ে নহওঁক গোটেই প্ৰক্ৰিয়াটোকে অলপ সবলীকৰণ কৰাৰ স্বার্থতে ইয়াত অসমীয়া জাতি শব্দটোকে ব্যৱহাৰ কৰিম। অসমীয়া জাতিটো এটা একক সামাজিক গোট হিচাবে আত্মপ্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰোতে নিশ্চয়কৈ এটা ঐতিহাসিক আৰু চিৰাতন প্ৰক্ৰিয়াৰ নিৰবিচ্ছিন্ন ধাৰাৰে গতি কৰিছিল। সাম্প্ৰতিক গোটেই প্ৰক্ৰিয়াটোক সংঘবদ্ধ কৰাৰ বাবে প্ৰাকঐতিহাসিক সময়ৰ পৰা (যি সময়ৰ পৰা অসমলৈ মানুহৰ প্ৰথম প্ৰব্ৰজনৰ সূচনা হৈছিল), বৰ্তমানলৈ যিমানবোৰ জনসমষ্টিৰ প্ৰব্ৰজন হৈছে বা এতিয়াও হৈ আছে তাৰ এক পৰিপূৰ্ণ বাস্তৱ ইতিহাস অৱশ্যেই প্ৰয়োজনীয়। প্ৰাক ঐতিহাসিক কালৰ পৰা বৰ্তমানলৈ প্ৰব্ৰজিত জনসমষ্টিবোৰ মূলতঃ গোষ্ঠীবদ্ধ সমাজবোৰ ঐতিহ্য,

সামাজিক পৰম্পৰা, ৰীতি-নীতি, ভাষা, সংস্কৃতি ইত্যাদি। এইবোৰৰ গ্ৰহণ আৰু বৰ্জনৰ মাজেদিয়েই সূচনা হৈছিল জাতিসত্তাৰ। এই জাতিসত্তাই হ'ল গোষ্ঠীবদ্ধ সমাজৰ পৰৱৰ্তী পৰ্যায়। যি সময়ত জনজাতীয় গোষ্ঠীবোৰ মিলি একোটা উমৈহতীয়া গোট গঠন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে, সেই সময়ৰ পৰাই জাতিসত্তাবোৰ গঢ় লবলৈ ধৰে। এই প্ৰক্ৰিয়াত আদিম জনগোষ্ঠীয় সমাজৰ সামাজিক সম্পৰ্কবোৰৰ পৰিবৰ্তন হয়। তেজ-মগুহৰ সম্পৰ্কৰ পৰিবৰ্তে একে ডোখৰ ঠাইত একেলগে বসবাস কৰাৰ ফলত এটা নতুন সম্পৰ্কৰ সৃষ্টি হয় আৰু সেই ডোখৰ ঠাইৰ ভৌগোলিক পৰিচয়ৰে তেওঁলোক পৰিচিত হবলৈ আৰম্ভ কৰে। জনগোষ্ঠীবোৰে ব্যৱহাৰ কৰা ভিন্নতৰ দোৱান বা ভাষাবোৰৰ মাজৰ পৰাই সকলোৱে বুজিব পৰাকৈ এটা উমৈহতীয়া ভাষাই বিকাশ লাভ কৰিবলৈ ধৰে। এই সকলোবোৰ মিলি জনগোষ্ঠীবোৰ এক হৈ পৰে আৰু এটা সকলোৰে গ্ৰহণযোগ্য পৰিচয়ে গুৰুত্ব লাভ কৰে। এই ঐতিহাসিক প্ৰক্ৰিয়াৰে জন্ম হয় জাতিসত্তাৰ। এই জাতিসত্তাৰ পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ই হ'ল জাতি। জাতি সম্পৰ্কত বহুবোৰ সংজ্ঞা আছে যদিও জে.ডি.স্তালিনে জাতি সম্পৰ্কে আগবঢ়োৱা সংজ্ঞাকে প্ৰায়বোৰ সমাজবিজ্ঞানীয়ে মৰ্যাদা সহকাৰে বিবেচনা কৰে। আমাৰ এই আলোচনাতো স্তালিনৰ সংজ্ঞাকেই গ্ৰহণ কৰিম। স্তালিনৰ মতে - ‘এটা জাতি হ'ল এক ঐতিহাসিক প্ৰক্ৰিয়াত গঠিত এক সুস্থিৰ জনসমষ্টি, যাৰ ভিত্তি হ'ল উমৈহতীয়া ভাষা, বাসস্থান, অৰ্থনৈতিক জীৱন আৰু মানসিক গঠনৰ জৰিয়তে প্ৰকাশিত এক সাধাৰণ সংস্কৃতি।’

(বাকী অংশ অহা সংখ্যাত)

খোজ নাথাকে খবৰ নাথাকে

শ্ৰীৰঞ্জনিত গগৈ

ভুৰুং কৰি উৰি যায় কি নাযায়
এজাক চাউল খুটি খোৱা চৰাই
ধূলি নাথাকে
দুৰী নাথাকে
নাথাকে চিকুন চোতাল
খোজ নাথাকে
খবৰ নাথাকে
পৰি থাকে দক্ষিণত উদং উৰাল
তিলফুল সিঁচা ৰ'ৰাটোৰ বুকুত
তিলফুল ফুলে
টেকেলি এটা ভাগে
আলিমূৰ থাকে
আঁহত তল থাকে
ডেকা নাথাকে
গাভৰু নাথাকে
আকৌ বনৰীয়া হয় তিলফুল
খোজ নাথাকে
খবৰ নাথাকে
ভুৰুং কৰি উৰি যায় কি নাযায়
এজাক চাউল খুটি খোৱা চৰাই
ঘৰ থাকে
দুৰীৰ থাকে
পাহাৰ আৰু
পাহাৰ বাঢ়ে
এদিন নিখোজ হয় আয়তীৰ জাক
পদূলীত সুৰাণুৰিতোল
প্ৰতিটো কোঠাৰ পৰা প্ৰতিটো কোঠালৈ
পোহৰ।
ৰৈ ৰৈ এটা সপোনে স্বাধীনতা বিচাৰে
কান্দে আৰু হাঁহে
আত্মজাহৰ বাবে সি আচলতে
আগেয়ে হেৰুৱাই থৈ আহিছে
এটা জীৱন।
খোজ নাথাকে
খবৰ নাথাকে।